

Udhezim sipas nenit 43 paragrafi 1, nr. 1 Ligji per mbrojtjen nga infeksionet.

Informacion shendetesor mbi kontaktin me ushqimet

Persona te cilet profesionalisht i prodhojne ,i trajtojneose i vene ne qarkullim ushqimet e meposhtme :

- 1.Mish,mish shpendesh dhe produktet nga to.
 - 2.Qumesht dhe produkte me baze qumeshti
 - 3.Peshq, Gaforre ose molusk dhe prodhime nga to.
 - 4.Produkte vezesh.
 - 5.Ushqim foshnjeshdhe femijesh.
 - 6.Akullore dhe embelsira te ngrira.
 - 7.Produkte nga brumi te mbushura me mbushje te papjekura.
 - 8.Delikatesa,ushqim natyror (perime te paziera), Sallatra me Patate,marinade, majoneze, salcera te tjera .
- me te cilat bien ne kontakt direkt (nepermjet duarve) ose nje kontakt indirekt ne permjet mjeteve te nevojshme(P.sh. pjata tepsi,vegla dhe materjale te tjera pune.

ose

qe punojne ne kuzhinat e restoranteve , ne kantina ,ne kafene ose ne institucione te tjera ,qe jane aktiv ne prodhimit publik.

u nevojitet para se te fillojne punen per here te pare nje certifikate nga seksioni i shendetesise sipas nenit 43 paragrafi 1 te ligjit per mbrojtjen nga infeksionet.

Perse duhet te kihen parasysh masat evecanta te parandalimit?

Ne ushqimet qe permendem me siper mund te shumohen shume shpejt dhe me lehtesi disa shkaktues te semundjeve.
Duke ngrene ushqime qe kane mikroorganizma te tilla njerezit mund te semuren rende nga infeksione dhe helmime ushqimore.Ne restorante dhe ne lokale te tjera publike mund te rrezikohen shume njerez nga keto infektime.

Per kete arsyje kerkohet nga cdo i punesuar vetpergjegjesi dhe syceltesi ne perdorimin e rregullave higjenike.

Rregullat me te rendesishme i kemi mblodhur per ju ne shtesen numer 1.

Ligji per mbrojtjen nga infeksionet thote qe ju nuk mund te ushtroni nje nga veprimtarite e siperpermendura, ne qofte se tek ju shfaqen simptoma te semundjeve te meposhtme:

-Infeksioni akut i diarres i shkaktuar nga bakteriet e salmoneles ,te koleres ,te shigeles ose nga shkaktues te tjere.

-Tifo dhe paratifo.

-Verdheza (Hepatitis)

-Nese keni nje plage te hapur ose ndonje semundje te lekures ,e cila mund te percillet nepermjet ushqimeve te personat e tjere.

Analiza e urines se trashe ka vertetuar tek ju keto shkaktues semundjesh:

-salmonela

-shigela

bakteriet e kolit me jashteqitje me gjak

-bakteriet e koleres

Ne qofte se ju nxirni jashte (trupit) keto bakterie (edhe pa u ndjere i semure) jeni te ndaluar te punoni me ushqime.

Simptomat e meposhtme u perkasin se mundjeve te siperpermendura:

-**Diarre** me me shume se dy jashteqitje te holla ne dite,eventualisht edhe te shoqeruara edhe me te perziera,te vjella dhe temperature.

-Temperature e larte me dhembje te forta koke, barku ose te kyceve dhe kaps (diarreja e forte do te vije pas disa diteve) jane shenja per tifo dhe paratifo.

Karakteristike per kolern jane diarre te bardha si ngjyre qumeshti me humbje te madhe te lengjeve te trupit .

Ngjyrimi iverdhe i lekures dhe ikokerdhokeve te syrit(lockat e syrit) si dhe pafuqia dhe paoreksia jane tipike per hepatitis A ose E.

Plaget ose vendet e hapura nga nje semundje lekure mund te jene te infektuara ne qofte se jane te skuqura, kane nje shtrese te holle qelbi ,jane te lageshta, ose te fryra

Ne qofte se paaeqiten tek ju shenja te tilla atehere patjeterkeshillohuni me mjekuntuaj te shtepise ose te ndermarrjes dhe vijeni ate ne dijeni qe punoni me ushqime.Gjithashtu ju jeni te detyruar te informoni shefin per semundjen tuaj.

(Ne qofte se deshironi te dini me teper per semundjet e siper permendura atehere lexonishtesen nr.2)

Ju lutemi qe te firmosni deklarimin vijues qe ju keni lexuar dhe kuptuar kete flete udhezuese dhe se tek ju nuk ka asnje shenje (simptome) per ndalimin e punes.

Mbas nje sqarimi (udhezimi)gojor ju do te merrni nje certifikate per punedhenesin tuaj.

Shtesa nr.2

Tek cilat semundje nuk ju lejohet te punoni nga ana ligjore?

Tifo abdominalis ,paratifo Shkaktuesit e semundjes jane salmonela ,tifo dhe paratifo. Bakteriet e kesaj semundje ju mund ti merrni nepermjet ujit dhe ushqimeve qe jane te infektuara me to .Semundja fillon me temperature te larte qe per disa dite ngrihet gjithnje e me shume dhe ne qofte se nuk mjekohet temperatura mund te zgjase me jave te tera .Simptoma te tjera jane dhimbje koke, barku dhe kycesh.Ka mundesi qe krahas gjerave te siperpermendura mund te keni edhe kapsilek(mungese e jashteqitjes) dhe pas kesaj mund te keni diarre. Per shkak te higjenes se mire te ushqimit dhe te ujit te dy shkaktuesit e semundjeve nuk jane te perhapura.

Tifo dhe paratifo jane te ngjashme por simptomat tek paratifo jane me te lehta. Te dyja semundjet zakonisht importohen nga vendet endenike(Afrike, Amerika e Jugut Azia juglindore) dhe nga vendet ne te cilat kushtet e higjenes jane keqesuar ne menyre dramatike nga luftrat ose nga katastrofat natyrore.Kunder tifos ka shume vaksina mbrojtese.

Ne qofte se ju nga ana profesionale ose nga ana private deshironi te udhetoni ne vendet qe jane te prekura nga keto semundje , atehere ju me pare duhet te bisedoni me mjekun e shtepise ,me mjekun e ndermarrjes ose me punetore te seksionit te shendetesise.Atje do tju keshillojne per nevojshtmerine e nje vaksine.

Kolera

Shkaketuesit e semundjes jane bakteret e koleres.Keto baktere mund te merren nepermjet ujit ose ushqimit te papaster(ose te infektuar). Ngjitja e baktereve mund te behet edhe nga njeriu tek njeriu.Infeksioni zhvillohet zakonisht duke patur diarre, te vjella dhe dhimbje barku.Jashteqitja eshte e bardhe si qumeshti, pa gjak. Temperatura e larte nuk eshte tipike.Kur zhvillimi i semundjes eshte shume i rende atehere trupi humbet shume lengje dhe fillon te thahet (sy te futura thelle, rrudha te medha te lekures).Edhe shkaktuesit e kesaj semundje vijne nga vendet ku higjena dhe furnizimi me uje te pishem jane shume te keqija(Azia, Amerika e jugut, Afrika).Berja e vaksines me substancat vaksimore qe jane te lejuara momentalisht ne Gjermani nuk eshte e keshillueshme.Por jashte shtetit mund te gjeni vaksina qe e bejne efektin me mire dhe me shpejt.Nje porositje e ketyre substancave mund te behet edhe nepermjet farmacive nderkombetare.Per kete arsye ju duhet te flisni me mjekun tuaj para se te beni ndonje udhetim ne nje vend te rrezikuar nga keto semundje.

Diarre nepermjet shigelave

Shkaktuesit e kesaj semundjeje jane bakteret e shigelave .Ngjitja e ketyre baktereve zakonisht ndodh nga njeriu tek njeriu (kur higjena nuk eshte emire) por edhe nepermjet ushqimeve dhe ujit te infektuar (ose te papaster).Shigelat jane shume infektuese , kjo do te thote qe mjaftojne vetem pak baktere per tu semurur.Edhe ne institucionet per femije ka patur shpesh epidemi te kesaj semundje. Semundja fillon papritur me temperature te larte, me dhimbje koke dhe me te therura dhe dhimbje barku. Diarreja qe ne fillim eshte e ujsme behet me pas me gjak. .Shkaktuesit e kesaj semundjeje jane edhe ne Gjermani te pranishme.Pra Diarreja nepermjet shigelave nuk eshte tipike per udhetimet por ajo mund te shfaqet kurdohere edhe ketu ne Gjermani.

Infeksione salmonelash (Semundje diarreje nga salmonelat)

Shkaktuesit semundjes jane lloje te ndryshme salmonelash te cilat merren nga kafshe te infektuara (per shembull mish, qumesht ,veze).Semundja me e shpeshte e shkaktuar nga salmonelat eshte diarreja me te vjella akute, me dhimbje barku dhe me temperature te mesme .Por simptomat mund te jene shume te ndryshme. Keto shkaktues semundjesh jane te perhapura ne te gjithë boten dhe keshtu qe keto semundje mund te na zene ne cdo kohe.Kjo semundje eshte shpesh e perhapur ne muajt e veres.

Diarre infektuese shkaktues te tjere nga

Edhe lloje te tjera bakteresh ose viresh mund te shkaktojne diarre, te vjella ose dhimbje barku.

Hepatitis A ose E (Infeksion ne melci)

Shkaktuesit e ketyre semundjeve jane viruse .Marrja e ketyre viruseve ndodh nepermjet ushqimeve qe permbajne viruse te hepatitis A ose E.Edhe kalimi i virusit nga njeriu tek njeriu eshte i mundur ,sepse virusi jashteqitet 1-2 jave pas infektimit.Kryesisht te rritueit semuren nga verdheza me fryrje te melcise me mungese oreksi dhe lodhje. Nderkohe qe viruset e hepatitis A qarkullojne tek ne , viruset e hepatitis E vijne sidomos nga Azia, Afrika dhe Amerika qendrore (jane infeksione te importuara nga udhetime te largeta). Te dyja semundjet zhvillohen ne menyre te ngjashme

Nga hepatitis A mund te mbrohemi nepermjet vaksines.Para se te beni nje udhetim ne vendet jugore duhet te mendoni per vaksinat dhe te flisni per kete gje me mjekun tuaj te shtepise, te ndermarrjes ose mund te flisni me seksionin e shendetit.

Shtesa nr.1

Si mund te ndihmoni ju ne mbrojtjen nga infeksionet ushqimore?

Pergjigje:

- Lani duart para cdo fillimi te punes,para fillimit te nje procesi te ri pune dhe sigurisht pas cdo shkuarje ne banjo.l lani duart mire me sapun dhe uje te rrjedhshem.Per te fshire duart perdorni letra qe perdoren nje here.
- Para se te filloni punen hiqni unazat dhe oren edores.
- Mbani veshje te paster mbrojtjeje (mbulim koke ,perparese, doreza ,kepuce per dhomat e brendeshme)
- Mos u kollitni ose mos teshtini kurre perpara ushqimeve.
- Ne qofte se keni te cara te vogla te duart atehere ngjisni mbi to leukoplast qe nuk e tejcon ujin.